

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет
Кафедра образотворчого мистецтва

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (СИЛАБУС) КОСТЮМ У ВІЗУАЛЬНИХ ПРАКТИКАХ ХУДОЖНИКА

Відомості про викладача

© проф. Шевнюк Олена Леонідівна

Профіль викладача

<http://bit.ly/3YWYyDS>

e-mail

o.l.shevnyuk@npu.edu.ua

Курс в Moodle:

<https://moodle.npu.edu.ua/course/view.php?id=921>

1. ОСНОВНА МЕТА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета курсу - допомогти вам покращитись у двох аспектах:

- усвідомити історичний і сучасний костюм як інструмент відображення смислів, емоцій, ідей, цінностей у процесі залучення до аналізу творів образотворчого мистецтва, що є основою професійного мислення художника;
- розширити практичний досвід художника, який використовує костюм у різних видах образотворення: від створення картини до дизайну костюма, авторської ляльки тощо.

Ми з вами дослідимо,

- як костюм у творах образотворчого мистецтва різних мистецьких періодів відображує їх значущі смисли та цінності,
- як костюм в руках художника стає інструментом проектування історії емоцій, настроїв та ідей персонажу,
- як цей досвід можна застосувати у роботі над власним індивідуальним стилем художника-педагога як публічної особи.

Ми розширимо ваш практичний досвід художника у процесі вирішення наступних завдань:

- осучасніть традиційний досвід українського народу в створенні власного проекту ляльки-мотанки;
- створіть художній образ авторської ляльки з використанням елементів історичного костюма;
- розробіть портфоліо з дизайном костюмів антагоністичних персонажів обраного літературного тексту;
- реконструйте за відомими творами образотворчого мистецтва історичний костюм для театру, кіно і телебачення;
- спроекуйте власний індивідуальний стиль одягу, використовуючі сучасні принципи стилізації образу.

Ми прагнемо створити креативну зону, що буде потребувати вашої здатності надихатися творчістю інших, створювати виклик звичним уявленням про сферу діяльності художника, сприяти виходу із зони комфорту, відкривати двері для інновацій.

Якщо наприкінці курсу ви відчуєте, що сфера ваших зацікавлень розширилася, ви не тільки будете більш мобільними та затребуваними на ринку візуального творення.

Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	бакалавр
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне

	мистецтво, реставрація
Освітня програма	«Образотворче мистецтво»
Шифр освітнього компонента	ВВ02.02
Семестр навчання	6 семестр

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР1. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу

ПР2. Застосовувати знання з історії костюма у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПР3. Трактувати формотворчі засоби костюма як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку в комунікативному просторі.

ПР4. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого та сучасного візуального мистецтва.

ПР5. Генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

ПР6. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

4. КОРОТКИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.Костюм як культурний феномен.	4
2.Семіосфера українського народного костюму	4
3.Костюм архаїки та Стародавнього світу як репрезентація родової ідентичності людини.	4
4.Костюм традиційного Сходу: ідентичність, вмонтована в універсальний світ.	4
5.Костюм Середньовіччя і Ренесансу: рух до антропоцентризму та гендерних контрастів.	4
6.Костюм Нового часу як відображення соціальної диференціації суспільства	4
7.Костюм ХХ-ХХІ ст.ст. як відображення процесів його індивідуалізації.	4

ПРАКТИЧНА РОБОТА

1. Reseach board «Костюм: візуальний портрет доби»	20
2. Art board «Я і мода: візуальна анатомія»	20

5. ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО КОМПОНЕНТА

Рік і семестр навчання	3 рік, 6 семестр
Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин	180
Лекційні заняття	0
Практичні заняття	68
Самостійна робота	112

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Проблемне і персоніфіковане викладання, дискусії, навчально-творчі завдання, творчий проект.

ФОРМИ НАВЧАННЯ

Лабораторний практикум з елементами проблемних лекцій-візуалізацій, лекцій-прес-конференцій

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Тестування, оцінювання продуктів творчої діяльності.

7. ПОЛІТИКА КУРСУ

1. Очікується, що студенти відвідують усі заняття з усіма необхідними матеріалами, готові активно працювати, читати надані матеріали, робити конспекти та завжди брати участь у діяльності. Студенти, які запізнюються на заняття, в аудиторію не заходять, поважаючи своїх одногрупників. Уважно слухати, вимикати мобільні телефони – означає підтримувати середовище, сприятливе для навчання.

Відповідальність за технічний стан і модернізацію електронних пристроїв, пов'язаних з курсом, несе студент, а не викладач або Університет. Прохання повідомляти мене про технічні проблеми веб-сайту курсу, інакше ми вважатимемо, що всі студенти мають доступ до матеріалів і завдань курсу.

Врахування відповідей комп'ютерного тестування, які викладач не отримав з технічних причин, можливе лише за умови надання скріншоту з назвою тесту і прізвищем студента.

2. Студенти будуть нести відповідальність за систематичне читання та коментування навчальних текстів, за отримання і засвоєння всієї інформації. Важливо, щоби ви обов'язково читали призначені розділи навчального посібника курсу «Історія костюма» (Шевнюк О.Л., 2008) до кожного заняття та постійно переглядали ілюстрації з метою розвинення зорової пам'яті. Радимо користуватися медіафайлами Pinterest, рекомендованими візуальними ресурсами, а також статтями та ілюстраціями мобільного застосунку Google Arts&Culture. Запізнення і відсутність студента на заняттях не знімає цієї відповідальності.

3. На курсі ми заохочуємо студентів обговорювати досліджувані проблеми, задавати розумні запитання. Уважне самостійне читання текстів передбачає, що студенти приходитимуть на заняття з великою кількістю питань, що потребують обговорення. Дискусії є вкрай бажаними.

4. В інтересах усіх учасників цього курсу наполегливо рекомендується, щоби результати теоретичної та практичної роботи були надані у визначений термін або раніше. Зверніть увагу, що роботи, представлені із запізненням, не будуть зараховуватися без попередньої згоди викладача. Якщо у вас виникають труднощі з виконанням завдань, звертайтеся за консультаціями, щоби ми могли працювати разом. Поточні завдання не розглядаються після останнього дня практичних занять (або останнього дня заняття за модулем, якщо їх декілька). Також прошу зважати на те, що вихідні дні (субота і неділя) є не тільки у студентів, але й у викладача, і, відповідно, вони не враховуються у дедлайнах виконання робіт, консультацій і запитів до викладача; завдання і запити надіслані у ці дні студентами можуть залишатися без відповіді на вище наведеній підставі.

Після закінчення часу, відведеного на тестування, збираються всі тестові форми і листи, незалежно від рівня їх завершення.

5. Якщо у вас виникатимуть запитання щодо оцінки або бажання оскаржити її, професійним і відповідним нормам університету буде запитати про це протягом дня після її отримання. Виявлення, запобігання і врегулювання конфліктів регулюється Положенням про врегулювання конфліктів в УДУ імені Михайла Драгоманова <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-vrehuliuvannia-konfliktiv-v-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>.

6. Ми підтримуємо індивідуальну траєкторію навчання студентів за рахунок вільного вибору

проблематики творчих завдань, а також сприяємо отриманню студентами інформації в асинхронному режимі на основі LMS.

7. Практична підготовка є основним видом вашої навчальної роботи, що сприяє активному здобуттю художніх навичок і умінь, важливих для усвідомлення того, як костюм в руках митця стає інструментом проектування історії емоцій, настроїв та ідей персонажу. Завдання матимуть центральну мету побудови художніх навичок, оволодіння різними техніками й технологіями роботи в матеріалі, стимулювання дослідницького й творчого інтересу, але у підсумковій роботі ми перейдемо до генерування оригінальної художньої ідеї та створення авторського твору. Важливо, щоби ви активно вдосконалювалися в отриманих художніх навичках і вміннях, адже найефективніший спосіб стати кращим художником – створити, виправити, а потім створити наново.

Особливістю практичної роботи на курсі є фокус на усвідомлений індивідуальний вибір студентом і вдосконалення у конкретній сфері практичного досвіду художника, де він використовує костюм: від створення традиційної й авторської ляльки до реконструкції історичного костюма до розробки проекту костюма персонажа.

Творча робота студента зараховується при підведенні підсумків роботи у семестрі.

8. Більшість наших завдань матимуть центральну мету побудови навичок, але в певний момент ми перейдемо до мети створення твору мистецтва. Публічний показ вашої творчої роботи буде невід'ємною частиною курсу, і ми створюємо її з метою, щоб, як мінімум, наші проекти були представлені в інтернеті; і якщо ви не готові до відчуження майнових прав на свій твір, прохання не представляти його на екзаменаційному перегляді.

9. Ми підтримуємо найвищі стандарти академічної доброчесності, отже, неприпустимими є списування, підказки, копіювання робіт інших студентів і митців, плагіат. Ми можемо навчатися в інших, проте завжди несемо індивідуальну відповідальність за власну роботу і розуміння матеріалу. Будь-який студент, який не в змозі віддати належне за ідеї або матеріали, запозичені з інших джерел, винний у плагіаті. Нечесність будь-якого роду по відношенню до тестів, іспитів, завдань, зміни записів або оцінок вважається шахрайством. Етичні принципи академічного навчання в університеті реалізуються згідно Положення про академічну доброчесність <https://udu.edu.ua/universytet/prozoryi-universytet#polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-v-udu>.

10. Відповідально та етично взаємодійте зі штучним інтелектом, критично оцінюйте результати, отримані за його допомогою. Використання штучного інтелекту має бути обов'язково зазначеним.

11. Не бійтеся помилятися. Хоча ми, звичайно, будемо оцінювати ваші навчальні результати, але ми ніколи не будемо судити про вас, ваш інтелект і ваші здібності.

8. ОСНОВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Шевнюк О.Л. Історія костюма. К., 2008.
 2. Васіна З. Еволюція українського вбрання, К., 2021
 3. Матейко К. Український народний одяг: Етнографічний словник. К., 1996.
 4. Ніколаєва Т. Історія українського костюма. К., 1996.
 5. Ніколаєва Т. Український костюм: надія на ренесанс. Дніпро, 2005
 6. Стамеров К. Нариси з історії костюмів. К.: Мистецтво, 2007.
 7. Схіппер М. Голі чи покриті. Світова історія одягання та оголення. К., 2019
 8. Fashion History Timeline: веб-сайт. URL: <https://fashionhistory.fitnyc.edu/>
 9. Leventon M., Hottenroth F. Costume Worldwide: A Historical Sourcebook. Thames & Hudson, 2008.
 10. Візуальні ресурси платформи Pinterest <https://www.pinterest.com>
 11. Візуальні ресурси <http://www.marquise.de/en/index.html>
 12. Візуальні ресурси <https://defunctfashion.tumblr.com>
 13. Візуальні ресурси <https://oldrags.tumblr.com>
 14. Візуальні ресурси <http://www.festiveattyre.com>
-

9. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється згідно Порядку контролю якості знань студентів УДУ імені Михайла Драгоманова <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-poriadok-kontroliu-iakosti-znan-studentiv-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Кahoot опитування за методикою «білет на вихід»	20
Reseach board «Костюм: візуальний портрет доби»	40
Art board «Я і мода: візуальна анатомія»	40
Поточний рейтинговий бал - залік	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	5 балів	4 бали	3 бали	0 балів
Змістова повнота й оригінальність арт-проекту 33,3%	Ідея арт-проекту повністю відповідає змісту завдання, є художньо виразною та цілісною, самостійною й завершеною	Ідея арт-проекту в основному відповідає змісту завдання, є достатньо виразною та завершеною, містить елементи оригінальності	Ідея арт-проекту частково відповідає змісту завдання, є маловиразною й недостатньо завершеною заснованою, на існуючих зразках	Ідея арт-проекту не відповідає змісту завдання або є невиразною та шаблонною
Образотворча грамотність арт-проекту 33,3%	Студент доцільно застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, різні прикладні техніки, досягаючи виразності художнього образу	Студент частково застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, різні прикладні техніки, частково досягаючи виразності художнього образу	Студент застосовує закони і прийоми композиції, колірні гармонії та використовує різні прикладні техніки на елементарному рівні з порушенням балансу художніх змісту й форми	Студент ігнорує закони і прийоми композиції, колірні гармонії, потенціал різних прикладних технік
Художня репрезентація 33,3%	Студент демонструє прикладну майстерність, високу культуру художньої репрезентації результату, повний контроль за технологічним процесом	Студент на належному рівні демонструє прикладну майстерність, поодинокі моменти порушення культури художньої репрезентації не впливають на загальне художнє враження	Студент слабо володіє прикладною майстерністю, численні порушення культури художньої репрезентації та недостатній контроль за технологічними процесами заважають художньому сприйманню	Студент не володіє прикладними техніками, культурою художньої репрезентації та контролем за технологічним процесом

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва, протокол №__ від 2024 р.